د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمرۍ میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښي چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دي بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعاروکښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعاروکښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلي الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً يې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو داډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳٤۱

فهرست

سرليك:	مخ:	سرليك:	مخ:
شاعر	١	زما حال	٣٩
ښکلا اوهنر	٣ـ١	داميدرڼا	٤٠
دصلح نړۍ	٥ـ٣	لمره!	٤٢ـ٤٠
مينه اودوستي	٧ـ٥	دوطن ترانه	٤٣ـ٤٢
صلح کل	٧	دافغان ترانه	٤٥ـ٤٣
ابتکار	٨ـ٧	ديووالی ترانه	٤٥
ژوند	٩ـ٨	دمعارف ترانه	٤٦ـ٤٥
دمونشن دسفريوه خاطره	٩	دغيرت سندره	٤٧ـ٤٦
دهقاني	١١ـ١٠	استعمارچيان	٤٧
دوطن محبت	١١	علم او معنا	٤٨ـ٤٧
دوطن پالنه	١٣ـ١٢	دپلار توره	٤٩ـ٤٨
ګرانه وطنه!	١٥ـ١٣	نه ځي	٥٠ـ٤٩
دوطن خاوره	١٦ـ١٥	ښکاري باز	٥٢ـ٥٠
سپين غر	١٨ـ١٦	زخمي زړه	٥٩ـ٥٢
په باغ کښي	٢٠ـ١٨	دشاعرنظر	٦٠ـ٥٩
آزادي	٢٠	څه ګورم	٦٠
دزړه شکوه	٢١	غريب ماشوم	٦٢ـ٦١
دژوند ډيوه	٢٣ـ٢١	خوارحسن	٦٣ـ٦٢
پسرلی راغلی	٢٣	همدردي	٦٤ـ٦٣
دبهارفيض	٢٤	حسن اونظر	٦٥ـ٦٤
دخزان سندره	٢٦ـ٢٥	بډای	٦٥
دمني خاطره	٢٧ـ٢٦	ماشوم	٦٦
په وربل باندي ګرد	٢٧	غزل	٦٧ـ٦٦
دحسن جلوه	٢٨	دنازمېرمني	٦٨ـ٦٧
ملت اومملکت	٣٠ـ٢٨	په ليلی پسي ځم	٦٩
لوی افتخار	٣٢ـ٣٠	څومره به ښه وي	٧٠ـ٦٩
ويده ګوجر	٣٣ـ٣٢	څه يم	٧١
ناخاپي کاني	٣٧ـ٣٣	زما ګناه	٧٢ـ٧١
ټکی اوريا	٣٨ـ٣٧	زما خوب	٧٣ـ٧٢
عاقبت	٣٩ـ٣٨	انسان	٧٤ـ٧٣

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر ليك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاوري اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړيتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سياست	۸۳
بي قدري	۸۳
ديمركراسي	۸۴
دروح اطمينان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنيا قانون	۸۵
يوسف اوزليخا	۸۵
فكر او مينه	۸۶
آشنايي	۸۶
فكراو كار	۸۶-۸۷
بي خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات كودرى	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپين	۸۹
شعراو حكمت	۹۰
سپين او تور ديوان	۹۰-۹۱
حقيقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسى خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ديدار
خداى خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځاى کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دي ورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مينه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامريکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنيا وي
ذوق اومينه خداى آزاده پيداکړي

شاعران له قيداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډيوې ځاى که مسجد که کليساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دى

که رباب وي که شپېلۍ وي که دارياوي
نندارو اوتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دى
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچين وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
يوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپين فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مينه خوښ زما وي
په سپين مخ چې توري زلفې راخوري ښې
دښايست دډيوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخواوي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي

خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی

که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سریتوب وي محترم په هرلباس کښې

په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه

چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره

دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي

شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

جګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه او دوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي
مینه په مابانـدې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سری په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښــــــــــــي ســـــــــپين اوتــــــــــورچي ګــــــوري
درتـــــــــه دګـــــــــډ ژوندشـــــــــا هــــــــــدان راولـــــــــي

صلح کل***

لــــه واړه کــــوره راوځــــه لــــوی جهــــان ســــره اشــــنا شــــه
خپــل اوقــام نــه راوچــت شــه لــه انســان ســره اشناشــه
لــه هګــــی نــــه رابهرشــــه پــــه قفــــس کښــــي مــــه اوســــيږه
لــــه دي تيټــــي هواپورتــــه لــــه طيــــران ســــره اشناشــــه
دزمــــان مکــــان پــــه قيدکښــــي اوســــيږدنه اســــارت دی
محدودمــــــه اوســــه هرګــــوره لا مکــــان ســــره اشناشــــه
دبنــــــدي فکرخاونــــــده دوهمونــــــو نظربنــــــده!
کــــه ذهنــــي آزادي غــــواړي لــــه عرفــــان ســــره اشناشــــه
کــــه دځــــان پــــه شــــان انســــان تــــه دربــــدلی يــــي ســــرکوزی
ځــــان دي نــــه دی پيژنــــدلی لــــه خپــــل ځــــان ســــره اشناشــــه
چــــي دجــــاه وجــــلال بــــت تــــه پــــه ســــجده بانــــدي نســــکوريي
بــــي ايمانــــه راتــــه ښــــکاري لــــه ايمــــان ســــره اشناشــــه
چــــي ســــړی هرڅــــومره لــــوی شــــي ترځــــان لــــوی ســــره آشناشــــي
والاشــــان ســــره آشناشــــوي دخــــدای شــــان ســــره اشناشــــه
دجهــــان تــــاريخ تــــه ځيرشــــه دبــــدلون اړخونــــه ګــــوره
کُــــلّ يــــومٍ هُــــوَفي شــــاٍن دی لــــه هرشــــان ســــره اشناشــــه
اور،اوبوســــــره دي کــــــار دی پــــــه خوږوترخوژونــــــدی يــــــي
صــــلح کــــل شــــه ! داضــــدادو، خانــــدان ســــره اشناشــــه

ابتکار

فراخــــــــی کښــــــــي خوشــــــحالي مبتــــــذل کــــــاردی
پــــــه تنکســــــه کښــــــي چــــــي وي خــــــوښ دااېتکــــــاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې له ره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپیغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې نښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوند دغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیداشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته به ل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه ده برالاده
ښکلول غیږکښې نیول دنوروخکښې
که په خوښه اورضاوي خه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېږي اوپسونه
شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېووومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني ثه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم
يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلی شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاتږی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټۍ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دباديشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررورته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې
ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيړولی
کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی
زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې
دوطن ورونږوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته
دتورې غر مو تللی هرلورته
څوک تينګيدی شي زمونږه زورته
مونږ دي مات کړي دېرقوتونه
مونږ لاندې کړي دېرهېوادونه
ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو
فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي ښوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپېروخاورو پیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزیاربانډې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تښاکونه ګوهرجوړیږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا
یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې
وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي وي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نورولوه وسپني فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره داريې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردى ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دى سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلى دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دى لرې هسې لوى ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادى

تورښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادى

سپین سپېڅلى ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادى

دسپوږمۍ اودنمر کوردى ځکه هومره دى روښانه

هرسحریې له کندوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلى دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلى په دې ځاى سپېڅلى نوروي

دجنت دباغ ورمې دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خداى دې نه کاچې پردى به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هري خواته يې بهېږي جړوبي اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دښتروېې پېرې کړي
دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورخخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژوند ډېرغنيمت دى

ددې باغ خوږې مېوې ښه لوى نعمت دى

مګروېره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړى په مونږ دوى دغه فضاده

ددوى وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېره

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه

کاشکې نه واى پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غرشو داخه وايې

ته چې دغه شينکى بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دى پيداشوى

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلى

که انسان نه وى دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړى خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي

داګلش په سپېره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکى دهقانان شته

که يووېنې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دى

دبل لاس ګوره تناکوځخه ډک دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسو ډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړۍ کښې ښه یم زه آزاد فقیر

نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یوویښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تک راتک ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مرینه

سوزوسازد زندګۍ شه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره ويرېږم
دخليل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لر لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼي چې رپېږي خو رالويږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ ويوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتي ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بډایان دې هم هواته هوسیږي
درروان دې ګړنډیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار
برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زیړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارکوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که پوهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلایي کړه جامه خپله
په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتویږي
سوړتنور دغریبانو پرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لړګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زیړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستایل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازديګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غونډې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی يې لینډې باڼه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه يې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېې وشريک يويې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډيرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خوروازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه ويوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وه توپير
ماليارو په هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که په وهيږي
که کوې بل رنګه فکرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قربانی پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمړک بـــه ســـتایل کېــــږي پـــه دنیاکښــــې مــــدام

پـــه هرنظرکښـــې بـــه حقیــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــلام

پـــه ځـــان وژلوکښـــې ژونــــدون دنــــام وننـــګ وینمـــه

لـــــوی افتخــــــاردآزادی دپــــاره جنــــګ وینمــــــه

دېــــره شــــانداره کارنامـــه پـــه هغـــه درنـــګ وینمـــه

چــــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وینـــو رنـــګ وینمـــه

هلتــــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښــــې یـــــې همـــــت، ننـــګ وغیـــرت وي ولاړ

حقیقــــــت تـــــریخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــان مـــې وینـــې چـــې زه ځـــان قربـــانولی نشـــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونــــه ښـــه ســـاتلی نشـــم

دپنجـــابي مخکښــــې پــــه برېتـــولاس وهلـــــی نشـــم

دېرپورتــــه ګـــورم چــــې دپلارنیکــــه یادګارتـــه ګـــورم

دېرښــــکته ګـــورم چــــې خپــــل ټیـــټ ژونــــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچــــاویره دچادارنشـــــته

هغـــه غیـــرت هغـــه هیبـــت هغـــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې یـــــوتن هــــم فداکارنشـــــته

ځکـــه پـــه حـــق دپښــــتنو بانــــدې اقرارنشـــــته

هغــه بــه څــه وي چــې خپــل حــق پــه چــاملی نشــي

یادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشــــي

پـــــه باجوربانــــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوینمـــــه

لــــه باجورنــــه جــــوره شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دېـــــره ناپاکــــه نارواوینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لبږ نيمګړۍ وينم
دغه دتېروخت توريالي ثه قدرستړۍ وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوثارو
دشپې به هم لاويش اوبېدارو
پس له ثوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
ثوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېثکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناثاپی کاڼی ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تابه هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانوورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوتېرولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانۍ له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانۍ وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوولې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېي کانۍ له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د،،الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټګی اوريا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پريږده نورکارونه دريا

اورلږونی غوندې سوی اوتک توريږې
اميدمه له دخپلې زرغونتيا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا

چې له نوکه ترکوتيه ټول غرض دی
دانسان په نوم يادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخيروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه يې دومره پيژنمه
چې حيوان نه بيلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پرې کښېږدي دروااو ناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سرې ته ورشي

څه لولې اوبې حیاده دادنیا

عاقبت*

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي

چاچې سترې اوستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي

له دي خرآسمانه هروخت ږلې اوري

وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې

پیاله نه راکازه نوزیري نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهيږم
ځکه ماترينه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سیلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
څومره ډېرکارلرمه

يمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه
بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه
غره اوصحراکښې يمه

واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تيرېږي
په لارکښې نه درېږي

زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا

زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال

زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زياراوزحمت ويستلی

کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژونددی ستا په برخه — چې نورتښول تري ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم تور دی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوند ګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمريې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوند بنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهم داوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه

درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی

منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کېږی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ

اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر

دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ

وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو

ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړېږي ښکلی دنیا

دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بایدچې داحق کړي اداورروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې

ځای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړی تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ساتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلی نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهدا وپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غیرږه دپښتوکښې

لوی شوي یوموږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازموږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو
هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو
ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي
ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو
اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ
دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو
دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو
زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو
ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو
په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي
خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو
آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوولره مارشال دپاکستان لري

سيسی ولي هوسی ولي وزې وزې مرغی ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرخه تري تښتېدی نشي مرغه تري الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغی په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی

بې کمال که لري مال هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحر ډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې وذوالفقار

دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډیروزرونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــترګه ســــــــوزيده ورځينـــــــــــې
پـــــه غزاګــــــانو کښــــــې يـــــې نــــــه و مـــــدار

اوس دلرګـــــى پـــــه شــــان پـــــه چـــت کښــــې ايښـــــى
نـــــه وينــــــي خـــــوب کښـــــې هغـــــه ليــــــل ونهـــــار
هــــــيڅ پــــــه کارنـــــه ده وخـــــــت يـــــې لاړه تېرشـــــــه
خوتـــــــه يــــــــې بولـــــــه تــــــــاريخي افتخـــــــــار
چـــــــې زمــــــاني نـــــــه خــــــوک شــــــي روســــــته پـــــاتې
شـــــــــي تـــــــاريخي افتخــــــــار دغســـــــــــې خـــــــــوار

نه ځي

درونــــــدوالي غرونـــــه ، پښــــــتونواله پښـــــتنونه نــــــه ځـــــــي
تـــــوروالي شــــپو نـــــه رڼــــايې دلمـــــر شـــــغلونه نــــــه ځـــــي
دآزادى پـــــه لارکښــــــې ســــــراوما ل کـــــــه لاړشـــــي زمـــــونږ
مــــــونږ پتنګـــــان يوپتنګـــــا ن بلوډيوونــــــه نــــــه ځــــــي
خــــــو قرنـــــه کيــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغــــان وينمـــــه
د تــــــورې بريښــــــااوس لـــــه اشـــــعارو د پښــــتو نـــــه نـــــه ځـــــي
دپـــــــلار نيکــــــه ځنـــــګ کښــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تــــــل
دپـــــــلار نيکـــــه تعلقــــــات نســـــل نمســـــونه نــــــه ځـــــــي
دبابـــــــــــا ګـــــــــــانو اونيکونـــــــــــو دلاس نښـــــــــه ده دا
دتــــــــورې قــــــدر زمــــــونږ ســــــترګواوليمونه نـــــــه ځـــــــي
د پخوانيــــــــو خــــــوى عــــــادت مــــــونږ پرينبــــــودلى نشـــــــو
د ښـــــکار عـــــادت د بـــــاز بابښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړي شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي
که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپريکړه دچړوتورولو خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنيولي په منګولوکښې سيسۍ وه
خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه
چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته
چاويل ورته چې اى بازه نادانه
څه ليدلي تالاسه دانسانه
چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته
ولې بل مرغه نيولى له غړۍ تا
ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا
تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې
له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بياپه ډېراخلاص ته
قدرت تاله درکړې لوى وزرونه
ستا پروازلاندې خداى کړې اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تارباندې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجود دوی منقاد دی
انس الفت یو لوی سبب دا نقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یو انسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1] *****

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
پـه لیدو دزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاڅي ای زمه زخمي زړګیه!
مرور له ټول جهانه ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایې که دښکلو ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلو په چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارمان دافسوس لرې ته ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې که دچا په غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی که انسان څنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

---

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپور شو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغواړي

که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوسخاغواړي

یاپیاله له میوډکه
له پیمخي اشناغواړي

یاسازونه سرو دونه
یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي
که په کونډویتمانو

شپه او ورځ دي په غوروکښي
وي ژړاد مظلومانو

که داهومره ناقرارکړي
په فریادبي نوایانو

هرطرف ناري سوري
دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه خودي توان دی
وخت دغم او دژړادی

یودبل غوښوته ورږی
که آشناکه نا آشنا دی

انسان کله خبردارنن
په روا اوناروا دی

دوست دښمن نه معلومیږي
ورورد وروروپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپیرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی

چي بل شوی په جهان کښي
ددنیا پري سوی کوردی

یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکي پري ټک توردی

یادغم توره کیږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلي ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښي

فولادي اسمان جوړکړی
طیاروپاس په هواکښي

دګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښي

بي له سرووینو خه نشته
دشپوورځو په میناکښي

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې　　ژروونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده

پتنګانو له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزمانې نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې　　په هېڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته　　ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا ښپوږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینو رنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس　　لیوني لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخوړې مړۍ دپاره　　پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې　　دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده　　لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي　　که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرېږي ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
ځوک له لورې هلاکېږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلاړ په ځوی دی بدګمانه   ورورد بل ورورما ل ته غل دی
دوه خوارہ یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
ځوی لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمي اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننک دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننک دپاره   دپښتون سری ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدډی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې تورې په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تړول په توره ګټل کېږي   خوتېنګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي تردې وختـه فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرڅه جهانګيران دي

تـول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تـول ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موراساتې روزلې

که پوهېږې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورڅوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره
بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې
دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې ماليدلی دامضمون دی
,,مړنـي دي چې يادېږي په سندرواوپه وير"
دهرنشي ورکولی دتېرې تورې تاثير

لکه غريه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسيږه
که ږلی اوتندراوري له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هيچا اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده
اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېږه واژه استقبال دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومينو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوځووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښو مخونو
اميدواردننداري دي
دچامال اودولت خوښ دی
په دنيايي سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه
ی زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرتره تول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله ببلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په ږکوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه
سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل ببلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنووروڼو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوند دپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو
یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي
څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني دریاب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنیا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ویرندونکي ورته ښکاري

ددنیا فاني عیشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځینې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې ځنې شیطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سینګارونه کوي ځان جوړوي

تهذیب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زیات شي له ځلموبازینګران جوړوي

دودانی امیدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پیداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځینې ځان ځینې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازيي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی
چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی
ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی
بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی
التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی
په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی
رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی
په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي

زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زروجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهیرم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبې په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیریږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! خیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګوروخېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګرې ده دژوند دیوې بریښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکې دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن او نظر*

دړانده بېدای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایي د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګرداد تش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بډای *

يوېي لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکړه يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تودډی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي ډکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څخېدلی تري پېړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اېښې داشین خال ستاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښېي يې سل زړونه دي پيېلې

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوره شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودې سره لمبه ده نه په وهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورليږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تایارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه یې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سینګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسیزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سیګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ریباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثال
خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې مې حیاشي لږ غوندې لرې
زه درنږدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې ستا په غاړه وي امیلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي
چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه
سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه
یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانویمه
ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېروېربدلی له نامه دصاحبانویمه
چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه
دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه
زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډېوولوپتنګانویمه
چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي
نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه
بدمې چې لیدلی خدایروبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوریي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼې
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پيزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی
که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نرې تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور
دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولې نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاورونښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دخه مقصدپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوى حكمت دى
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دى
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چاباندې رواکله حکومت دى
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دى
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوى عزت دخپل وطن اوقوام خدمت دى
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهېدلى نن "الفت" دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموړپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دې پورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا ترېلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه مامورۍ ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی
هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی
رشوت په رشوتونو هضموي دایې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی
دپوهې صفتونه یې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي
سم نشي دربدلي ډېرکرېږي اوتیتېږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بیلېږي
اوضاع اوحرکات یې تیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموریونو کښې دارنګه ماموران شته
په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو
دایوهرځای کښې وستا یودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو
لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترخوبه پټووسترکې په دغسې کسانو
قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـرې بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپرېـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــــه مجردشـــــــه لحاظونـــــــه مـــــــه کـــــــړه
دحـــــــــق ورمېږمراعاتونـــــــــه دانســـــــــان مـــــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهیږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځـي هسـي يومېلمـه لـه کـوم هېـواده
چـي يـي خپـل کـالي ښنـډلی پـه څـووارو

(۲)

لـه کـوم لـوری راروان يوجهـان ګـردو
مـخ اوښـتې بانـدي يـي پـروت دلاري ګـردو
مـاوي ښـه دي وليـدل پـه دي جهـان کښـي
ويلـي دومـره شـومه پـوه چـي جهـان ګـردو

(۳)

لـه دي خاوروشـوه پيداډېرعالمونـه
چـي آبـاديې کـړه لـوی کلـي لـوی ښـارونه
يوڅـوورځې يـي دژوندسـندرې ووې
بېرتـه خـاورې شـوه اوچـت يـي شـوه ګردونـه

(۴)

کلـی وران وخوبـاقي يـي لا آثـارو
يومرغـه پـه ديـوا ل ناسـت دايـي ګفتـارو
دغـه زوړديـوا ل چـي ګـورئ پـه يووخـت کښـي
جـوړونکی دکورنوپـوخ معمـارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونو دکړي ملتونه
په قرنوقرنوحُملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت او علم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تولې راوتلی له مغزو ده
هسې نه چې په دې ډیرو کتابو ده
په نظر کښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده ددغسې کتو ده

سړیتوب

دتوتیانو له وینا دا معلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبرو که هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکربانديکارکول دی

خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیانان هسې لوېږم

څوک مې نهویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هېچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديموکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايې صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دځپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویریږي
یا هرشي ته لکه ووړکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاخوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که خه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورښي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکريوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
يومنګی دډکېدووخت کښې ويل
تږي نه يواوبه ځکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو تږولـه احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پـړه نه شي اچولی
که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايې سوی سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان
مونږله شمع ،شمع اورله تيلی واخيست
تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځاى شوه ښه نظرپيداشو
ښايست يې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغوتولونه بياشعراوهنرپيداشو

مات کودړى

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړى
ويلى زه وم روغ منګى کلال جوړکړى
دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمى کړم
يوي پېغلې په اوروومه راوړى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه
یوناځاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
داامیدې خوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمر خوره لوی حکمت دی

ژوند د پاره ډېر ضرور د احرارت دی

مګر کوره د آسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینښی د جمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼا کښې که دلمر ژوند ګوهر شته

د سپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثر شته

په جهان کښې دي ضرور د دواړه خیزه

ځکه د دلته شپه او ورځ شام وسحر شته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

ما لیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کار ورځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین او تور دیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروايي له ډیرې زړه تنګۍ نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیرې کېږي

ثواب

دبدای ثواب دوړی مېرول دی
دفقیرثواب روژې خدای ته نیول دی
غازي وژني بل سړی ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دی

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوی دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.

پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.

همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډير زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډيرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډيوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه ليکل يا ليک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادی پيغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاٴ او انشاٴ.

۱٦- لیکوالی (املاٴ او انشاٴ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی خرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشری پیښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د یوه هیئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پیښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library